

FOTO: ČTK

Socha K. H. Borovského

INFORMACE

- oficiální stránky města www.muhib.cz
- stránky o bezbariérových přístupech ve městě www.bezbarier.cz/havlbrod/havlbrod.html
- aktuální program kulturních akcí, s doporučeným výběrem městských restaurací a barů www.kamzajit.cz/mesto/havlickubrod.php
- Informační turistické centrum sídlí na náměstí v domě č. 56, tel.: 569 428 464, e-mail: adatour@adatour.cz, www.adatour.cz

→ náměstí je třeba ještě připomenout pozdně gotický dům č. 50, tzv. Křenovský dům z 15. století, který byl renesančně upraven v 16. století a později barokně v letech 1750 až 1760. Nová radnice zase dnes sídlí v domě, ve kterém byl od 16. století městský pivovar. Současná podoba bývalého hostince pochází z konce 19. století. Dochované renesanční klenby je možné spatřit v tzv. Hanusovském domě z roku 1565. Mezi Havlíčkovým a Stamico-vým domem stojí uprostřed náměstí barokní morový sloup z počátku 18. století. O kus dál, stále ještě uprostřed náměstí, zase tzv. Koudelova kašna se sochou Tritona z druhé poloviny 18. století. Podle pověsti ji nechal postavit pekař Koudela jako pokání za to, že byl odhalen, jak ve svém obchodě šidí zákazníky.

V roce 1674 založili augustiniánští mniši v Brodě klášter. Jeho prostory v roce 1735 posloužily při založení nejstarší-

ho českého gymnázia zvaného „Carolinum“. Škola je zajímavá tím, kolik významných osobností ji navštěvovalo, nebo zde získávalo své pedagogické ostruhy. Kdyby všichni žili ve stejné době, mohli se totiž v jedné třídě sejit například Karel Havlíček Borovský, Josef Dobrovský, Bedřich Smetana či Jan Zrzavý. Ti všichni zdejšími chodbami v různých dobách prošli.

Z náměstí do Lipnice

Než se po náročné prohlídce zdejšího náměstí ponoríme do některé z místních hospůdek – velmi zajímavě je například řešená sklepní restaurace v podzemních prostorách staré radnice – je nutné ještě připomenout, že Havlíkův Brod to není jenom Havlíčkově náměstí. Za zmínku jistě stojí čtveřice brodských kostelů. Z nich nejstarší je pravděpodobně hřbitovní kostel sv. Vojtěcha, o němž pocházejí zmínky již z počátku existence Bro-

du. I kostel svatě Kateřiny patří mezi ty starší stavby ve městě. Podle všeho vznikl jako hornický kostelík již na konci 13. století. Kostel bude pravděpodobně první dominantou, kterou návštěvníci města uvidí, pokud do centra přijedou od Sázavy. Nejmladší ze sakrálních brodských staveb je kostel Nejsvětější Trojice z 20. let 18. století, který je okrasou městského parku. Kostel sv. Rodiny z konce 17. století sloužil pro účely zdejšího kláštera. Jednoduchá stavba byla v 80. letech minulého století restaurována a na rozdíl od předcházejících dvou kostelů zpřístupněna veřejnosti.

Co však v Brodě budete hledat marně, je hrad či zámek. Nic takového zde nemají. Ale necelých 20 kilometrů západně se nachází jeden z nejmohtnějších českých gotických hradů – Lipnice nad Sázavou.

Po dobrém jídle je tedy čas se vydat na krátký výlet. ●

KLÁRA VOCELOVÁ

Z Havlíčkova Brodu za Zrzavým a Haškem

Havlíkův Brod leží na Sázavě a jediná červená turistická značka nás zve k putování při ní buď proti proudu (cesta K. H. Borovského), nebo po proudu (směrem ku Praze). Zvolíme cestu po proudu a pro zpestření přidáme návštěvu Lipnice nad Sázavou. Nenáročná trasa, vhodná pro rodinnou turistiku i pro první návrat k pěší turistice po dlouhé zimě, nám připomene tři známé Čechy z různých oborů: novináře Karla Havlíčka Borovského, malíře Jana Zrzavého a spisovatele Jaroslava Haška. Z náměstí v Havlíčkově Brodě nás čeká dlouhý úsek zástavbou. Projdeme Perknovem, kde přejdeme Sázavu a železniční trať

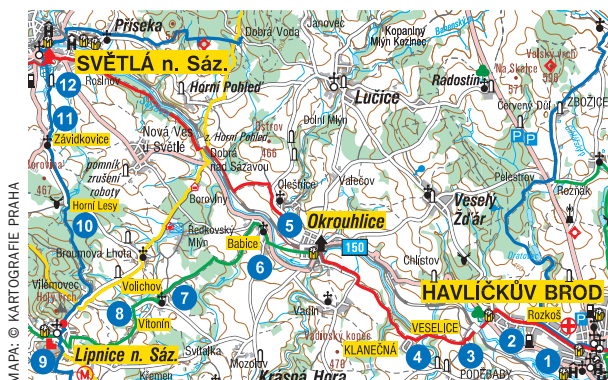
a teprve tady začíná příroda. K Sázavě se vrátíme až u jejího soutoku s Úsobským potokem, vzápětí vystoupáme do Klanečné a za ní sestoupíme k ústí dalšího potůčku. Pak už se na Sázavu díváme v otevřené krajině z patřičného nadhledu, než k ní opět sestoupíme po silnici v Okrouhlici. Na silnici vstupujeme na okraji obce Vadín, v níž se narodil malíř Jan Zrzavý. Okrouhlice leží na obou březích Sázavy. V podkroví zdejší pošty žil a tvořil Jan Zrzavý. Od nádraží jdeme při trati společně se zelenou a jen s ní pak přejdeme Sázavu do Babice. Odtud stoupáme se Sázavou v zádech nejprve otevřenou krajinou při Křivoláckém po-

toku k lesu, kterým projdeme do Volichova. Přes obec a ještě kus za ní se držíme silnice, než se značka oddělí doleva a přes osadu Vitonín zvolna stoupá poli do Lipnice nad Sázavou. Lipnice byla městečkem již od 14. století. Byla opevněna kamennou hradbou se dvěma branami, dochovaly se zbytky Dolní brány. Bílá věž na vršku za hřbitovem je pozůstatkem gotického opevnění. Hrad, jehož interiéry slouží jako muzeum, je od roku 2001 národní kulturní památkou. Nedaleko vstupu do hradu je Haškův domek upravený na malé muzeum. Zde po léta žil a zemřel spisovatel Jaroslav Hašek. Obec opustíme s modrou značkou po silnici a na první křižovatce silnic i značených cest vstoupíme rovně do lesa a jím příjemně klesáme k silnici u hájovny Horní Lesy. Silnice, po níž se dáme vlevo, nás vyvede z lesa a po kilometru přivede do Závídkovic. Cesta se od silnice odklání doprava a sestupuje mezi rybníky do zdaleka viditelné Světlé nad Sázavou. Do města vstoupíme kolem zámku, obklopeného parkem. Nádraží je na protějším břehu Sázavy.

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Havlíckobrodsko, 1:50 000, edice KČT č. 46

TRASA: 1. Havlíkův Brod – po červené 0454: 2. Rozkoš (2) – 3. Veselice (4) – 4. Klanečná (5,5) – 5. Okrouhlice (9) – po zelené 4318: 6. Babice (10) – 7. Volichov (13,5) – 8. Vitonín (14,5) – 9. Lipnice nad Sázavou (16,5) – po modré 1929: 10. hájovna Horní Lesy (20) – 11. Závídkovice (21,5) – 12. Světlá nad Sázavou, náměstí (23,5)

